

תחום מקצועי: בטיחות	הוראת בטיחות מס' 2-30-062	תאריך הוצאה: 8.14 עדכון מס' 4: 03.20
	שימוש , אחסנה , והובלה , של חומרים מסוכנים	דפים: דף מס' 1 מתוך 3
	אישור: בעז הראל , ממ"ח בטיחות וכיבוי	

1. רקע

ליבת עיסוקה של החברה הינו אחסון ושנוע חומרים מסוכנים . לחומרים אלו הוכנו נהלים והוראות אחסון , שנוע וטיפול במקרה חרום שפך ושריפה . כמו כן משמשים חומרים מסוכנים לעבודות אחזקה ותפעול שוטפות (צבעים , ממסים , מסירי חלודה וכד') ולשימוש המעבדה . שימוש לא נכון בחומרים מסוכנים עלול לגרום לתאונה קשה , לפגיעה באדם , למוות ופציעות , לפגיעה בסביבה ולנזק כספי ותדמיתי .

2. מסמכים ישימים

[תקנות הבטיחות בעבודה \(ציוד מגן אישי\) התשנ"ז 1997](#)

[תקנות הבטיחות בעבודה \(גליון בטיחות , סיווג, אריזה , תיווי וסימון של אריזות\) התשנ"ח 1998](#)

[חוק החומרים המסוכנים , התשנ"ג 1993 .](#)

[חוק שרתי הובלה, התשנ"ז 1997](#)

[תקנות שירותי ההובלה , השתס"א 2001](#)

רשיונות והיתרים שקבלה החברה מהרשויות לאחסון והובלת חומ"ס ובפרט היתר רעלים ורשיון עסק .

[9-22-03 טיפול ופינוי פסולת חומ"ס וקרקע מזוהמת](#)

[9-22-04 טפול בארועי חומרים מסוכנים](#)

3. הגדרות

חומר מסוכן – רעל כהגדרתו בחוק החומרים המסוכנים .

גליון בטיחות (MSDS) – גליון המכיל מידע לגבי חומרים מסוכנים לרבות תוכנותיהם , הסיכונים הנובעים מהם לאדם ולסביבה , חומרת הסכון , הדרכים למניעת הסיכונים , הוראות אחסון והובלה , ציוד מגן אישי , הוראות לטיפול במקרה חרום .

היתר רעלים – היתר לשימוש בחומר מסוכן בריכוז וכמות מעל המוגדר בחוק החומרים המסוכנים המונפק ע"י הרשויות . לחברה יש 3 היתרי רעלים: אשקלון, אילת וצנרת ארצית. תוקף ההיתר לשנה.

4. מטרה

לקבוע את השיטה לוודא שהשימוש בחומרים מסוכנים בחברה מתבצע בצורה בטוחה מבלי לפגוע בעובדים ובסביבה ועל פי החוקים והתקנות .

5. שיטה

5.1. ככל שהדבר מעשי יש לתת עדיפות לשימוש בחומר פחות מסוכן (פחות דליק / נפיץ , פחות רעיל וכד') .

תחום מקצועי: בטיחות	הוראת בטיחות מס' 2-30-062	תאריך הוצאה: 8.14 עדכון מס' 4: 03.20
	שימוש , אחסנה , והובלה , של חומרים מסוכנים	דפים: דף מס' 2 מתוך 3
	אישור: בעז הראל , ממ"ח בטיחות וכיבוי	

5.2. ככל שהדבר מעשי ינקטו אמצעים על מנת לבודד את החומר ותהליך העבודה הכרוך בו מהסביבה .

הובלה , אחסון , עבודה ושימוש עם חומר מסוכן תבוצע על פי הנחיות גליון בטיחות , היתר רעלים , ותקנות שרותי ההובלה .

שימוש

5.3. עבודה עם חומר מסוכן תבוצע לאחר שהעובד תודרך באשר לסיכונים הנובעים ממנו ,אופן השימוש בו , תנאי אחסונו ואריזתו , נקיטת צעדים במקרה שפך , דליקה , פגיעה בגוף (התזה לעיניים , לעור , נשימה , בליעה) או כל אירוע חרום אחר וכן שהעובד קיבל ציוד מיגון אישי מתאים ותודרך כיצד להשתמש בו .

5.4. השימוש , האחסון , האריזה , השינוע וכל מלאכה אחרת שעניינה טיפול או עבודה עם חומר מסוכן יעשו על פי ההוראות בגליון הבטיחות . במקרה של סתירה בין הוראות גליון הבטיחות להוראות אחרות יש לפנות לאגף בטיחות והגנ"ס לקבלת הנחיות .

5.5. המזמין חומר מסוכן ידרוש מהיצרן/יבואן/משווק גליון בטיחות עדכני לחומר . גליון הבטיחות יועבר לאגף בטיחות והגנ"ס של החברה . לא ייקלט , יאוחסן או יעשה שימוש בחומר מסוכן בחברה בטרם נתקבל מהיצרן/היבואן/המשווק גליון בטיחות לחומר כאמור . אם כמות / ריכוז החומר מחייב קבלת עדכון היתר רעלים יש לפעול כמפורט בסעיף 5.24 – 5.26 .

5.6. ממ"ח הגנ"ס ישמור את גליון הבטיחות בשרת בתיקה נגישה לכל המחשבים ברשת ובפורטל .

5.7. במקום בו מאחסנים או משתמשים בחומר מסוכן ימצא בהישג יד גיליון בטיחות לחומר .

5.8. המחסנאי או העובד המופקד על קבלת החומר יודא כי לחומר מצורף גליון בטיחות ועל האריזות קיימים סימונים המעידים על שם החומר , הוראות לשימוש ואזהרות שונות . בעת ניפוק חומר מהמחסן יודא המחסנאי כי לעובד המושך את החומר יש גליון בטיחות . לפני תחילת שימוש בחומר יש לקרוא את הוראות הבטיחות שעל האריזה ואת גליון בטיחות .

5.9. בעת שימוש או עבודה עם החומר יש להקפיד על שימוש בציוד מגן אישי כמפורט בגיליון בטיחות של החומר . יש להקפיד על מיגון לעיניים (משקפי מגן) לעור ולפנים (כפפות , סינר , משקף) ולנשימה (מסנן , מנ"פ)

5.10. באזור בו משתמשים ומאחסנים חומר מסוכן יהיו אמצעים זמינים לטיפול באירוע חרום – אמצעי כיבוי , טיפול בשפך , חומרים סופגים ואמצעי שאיבה , עזרה ראשונה , משטפת עיניים על פי גליון הבטיחות לחומר . בעת אירוע חרום יש להודיע מידית לפיקוד / שיגור .

5.11. שמירה על היגיינה וניקיון - אין לאכול , לשתות או לעשן במקום בו מאחסנים / משתמשים בחומר מסוכן . לפני אכילה שתיה יש לשטוף היטב את הידיים במים וסבון . בגדים שנספגו בחומר מסוכן יוחלפו בבגדים נקיים .

תחום מקצועי: בטיחות	הוראת בטיחות מס' 2-30-062	תאריך הוצאה: 8.14 עדכון מס' 4: 03.20
	שימוש , אחסנה , והובלה , של חומרים מסוכנים	דפים: דף מס' 3 מתוך 3
	אישור: בעז הראל , ממ"ח בטיחות וכיבוי	

בסיום העבודה העובד יתקלח ויחליף בגדים . על העובד להיות ערני למצב בריאותו ולפנות לרופא אם מתגלים סימנים כגון סחרחורת , חום , גירוי בנשימה , צריבה בעיניים , גירוי עור , שלשולים , כאבי בטן וכד' .

אחסון

5.12. אחסון יהיה באריזתו המקורית של החומר . על האריזה תהיה תווית מזהה של החומר . גלילי גז יאוחסנו , ימוקמו וישונעו בעמידה , מאובטחים מפני נפילה , עם מכסה ("כובע") על ברז הגליל . **אין לאחסן חומר מסוכן בבקבוקי שתיה או באריזות מזון .** בכל עת שאפשרי ובפרט כשלא משתמשים בחומר יוחזק החומר במיכל סגור . מלאי החומרים המסוכנים יהיה קטן ככל הניתן . במקום האחסון יוצבו שלוט אזהרה .

5.13. חומרים דליקים יאוחסנו בנפרד מחומרים מחמצנים . חומצות יאוחסנו בנפרד מבסיסים . צבעים וקומפוננטים (כמו אפוקסים) בסיס יאוחסן בנפרד מהמקשה .

5.14. החומר יאוחסן באזורים ועמדות אחסון ייעודיים ונפרדים מכל חומר/חפץ שאינו חומ"ס

5.15. החומר יאוחסן באריזות סגורות ותקינות שאינן דולפות, סדוקות, חלודות או מנופחות

5.16. החומר יאוחסן בתוך מאצרה או משטח תפעולי תקינים לרבות בעבודות צביעה (ראה הוראת בטיחות 2-30-054)

5.17. כל מקום בו יש רעלים הנמצאים ברשימת היתר רעלים ישולט . בשלט יש לכלול: השם הכימי , מספר או"ם , קבוצת סיכון וקוד חירום.

5.18. נדרש היתר מהממונה לאחסנת חומרים דליקים מחוץ למבנה . חומרים דליקים המאוחסנים מחוץ למבנה יאוחסנו בצל יש להפרידם מחומרים בעירים לרבות צמחיה .

5.19. ניתן לאחסון מכלים , חביות , קוביות על משטחים תקינים ותקינים ולא יותר מ 2 קומות .

טיפול בפסולת ובאריזות

5.20. אחסון , פינוי וטיפול בפסולת ואריזות יעשה לפי נהל 9-22-03 .

שינוע והובלה , טעינה ופריקה

5.21. שינוע החומר יעשה על פי הנדרש בגליון בטיחות

5.22. פריקת וטעינה של רעלים תתבצע רק באזור המיועד לכך.

5.23. הובלת חומ"ס בכמויות מעל הנדרש בתקנות שירותי הובלה (להלן : התקנה) תבוצע עפ"י תקנות שירותי ההובלה . דגשים :

תחום מקצועי: בטיחות	הוראת בטיחות מס' 2-30-062	תאריך הוצאה: 8.14 עדכון מס' 4: 03.20
	שימוש , אחסנה , והובלה , של חומרים מסוכנים	דפים: דף מס' 4 מתוך 3
	אישור: בעז הראל , ממ"ח בטיחות וכיבוי	

5.23.1. ההובלה תבוצע ע"י רכב ונהג עם רשיון בתוקף להובלת חומ"ס .

5.23.2. הרכב ישולט עם שלוט חומ"ס כמפורט בתקנה

5.23.3. הרכב יהיה מצויד באמצעי חרום כמפורט בתקנה

5.23.4. הרכב יצויד בשטר מטען וכרטיס בטיחות כמפורט בתקנה . ממ"ח הגנ"ס אחראי להכנת כרטיסי בטיחות .

כרטיסי הבטיחות יהיו זמינים בשרת ובפורטל .

5.23.5. יש לוודא כי החומר אינו דולף בטרם שחרור המשאית .

5.23.6. במידה ולא מדובר במכליות יש לוודא כי החומ"ס מכוסה כראוי בכיסוי בלתי מתלקח מחומר שאינו יוצר

חשמל סטטי.

5.23.7. גלילי גז ישונעו בעמידה וכשהם קשורים ובמסגרת המיועדת לכך .

היתר רעלים

5.24. לכל חומר המוחזק בחברה בכמויות וריכוזים המחייבים "היתר רעלים" יהיה היתר רעלים תקף . שימוש ואחסון

החומר יהיו לפי תנאי ההיתר .

5.25. לצורך הוספת חומר או שנוי בכמויות יש לפנות מבעוד מועד לאגף בטיחות והגנ"ס עם כל הפרטים :

5.25.1. שם החומר וריכוזו

5.25.2. מספר או"מ

5.25.3. מספר CAS

5.25.4. קבוצת סיכון

5.25.5. קודי חרום

5.25.6. סוג אריזה

5.25.7. משקל יחידת אריזה

5.25.8. שיטת אחסון

5.25.9. כמות מרבית מבוקשת להחזקה

5.25.10. צריכה שנתית ממוצעת

5.26. אגף בטיחות והגנ"ס יפעל מול הרשויות לקבלת ההיתר .

תאריך הוצאה: 8.14 עדכון מס' 4: 03.20	הוראת בטיחות מס' 2-30-062	תחום מקצועי: בטיחות
דפים: דף מס' 5 מתוך 3	שימוש , אחסנה , והובלה , של חומרים מסוכנים	
	אישור: בעז הראל , ממ"ח בטיחות וכיבוי	

6. אחריות

6.1. מנהלים ועובדי החברה , קבלנים , ספקים ונותני שרותים לחברה יעבדו על פי הוראה זו .

6.2. מתכננים יצרפו הוראה זו למפרטי עבודות בהם נעשה שימוש בחומר מסוכן .

6.3. ממ"ח בטיחות וכיבוי יפיץ ויעדכן הוראה זו .